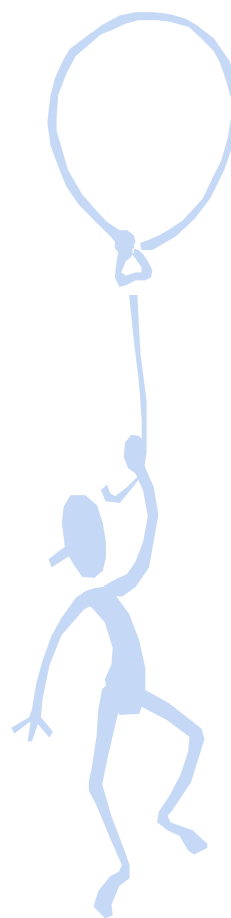

**Nota
Voor- en
Vroegschoolse
Voorzieningen
Montferland**

Gemeente Montferland juni 2006

Inhoudsopgave nota Voor- en Vroegschoolse Voorzieningen Montferland

INLEIDING	4
1. VOOR- EN VROEGSCHOOLSE (EDUCATIE)VOORZIENINGEN	
1.1 Inleiding	8
1.2 Wettelijk, provinciaal, gemeentelijk kader	8
1.3 Huidige beleid	9
1.4 Beleid gemeente Montferland	10
1.4.1 Algemene doelstelling	10
1.4.2 Uitgangspunten voor- en vroegschoolse educatie	10
1.4.3 Beleidsmaatregelen	11
2. KINDEROPVANG	
2.1 Inleiding	16
2.2 Wettelijk, gemeentelijk kader	16
2.3 Huidige beleid	16
2.4 Beleid gemeente Montferland	18
2.4.1 Doelstelling	18
2.4.2 Uitgangspunten	18
2.4.3 Beleidsmaatregelen	18
3. PEUTERSPEELZAALWERK	
3.1 Inleiding	22
3.2 Wettelijk, gemeentelijk kader	22
3.3 Huidige beleid	22
A. Subsidiebeleid	23
B. Kwaliteitsbeleid	25
C. Verhuurder accommodaties	25
3.4 Beleid gemeente Montferland	26
3.4.1 Algemene doelstelling	26
3.4.2 Uitgangspunten	26
3.4.3 Beleidsmaatregelen	28
A. Subsidiebeleid	28
B. Kwaliteitsbeleid	33
4. CONCLUSIES EN MAATREGELEN	38
Bijlage 1 Stand van zaken voorzieningen per 1 januari 2005	
Bijlage 2 Huidige situatie Voor- en Vroegschoolse Voorzieningen	
Bijlage 3 Gemeentelijke doelgroepen i.h.k.v. de Wet kinderopvang	
Bijlage 4 Overzicht financiële gevolgen nieuwe subsidiëringsgrondslagen peuterspeelzaalwerk 2008 e.v.	
Bijlage 5 Financiële vertaling peuterspeelzaalbeleid gemeente Montferland	
Bijlage 6 Overzicht ambitieniveaus Montferland	
Verordening (met Toelichting) kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk gemeente Montferland	

INLEIDING

In de afgelopen jaren is er zowel op rijks- provinciaal- als gemeentelijk niveau een toenemende aandacht voor de jonge kinderen (0-6 jarigen) en daarmee dus voor de integrale jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau/logopedie), het peuterspeelzaalwerk, de kinderopvang en het basisonderwijs c.q. onderwijsachterstandenbeleid waarneembaar.

Het idee is dat met het vroegtijdig onderkennen van maatschappelijke problemen, (ontwikkelings/taal)achterstanden c.q. problemen kunnen worden voorkomen of in ieder geval kunnen worden verminderd.

Zowel in de voormalige gemeente Bergh als Didam werd vorenstaand belang onderschreven. Een en ander blijkt uit het feit dat er reeds veel beleid voor 0-6 jarigen is ontwikkeld c.q. dat er activiteiten ten behoeve van de voor- en vroegschoolse periode zijn ontwikkeld.

Deze nota is ontwikkeld om het beleid van de voormalige gemeente Bergh en Didam te harmoniseren. Daarnaast is het beleid aangepast aan de meest recente ontwikkelingen in het rijksbeleid.

De nota is als volgt opgebouwd:

1. Voor- en Vroegschoolse (Educatie) Voorzieningen
2. Kinderopvang
3. Peuterspeelzaalwerk
4. Conclusies en Maatregelen

**VOOR- EN VROEGSCHOOLE
(EDUCATIE)VOORZIENINGEN**

1. VOOR- EN VROEGSCHOOELSE (EDUCATIE)VOORZIENINGEN

1.1 Inleiding

De voorschoolse periode betreft de 0-4 jarigen en vroegschoolse periode betreft 4-6 jarigen. In deze nota hebben we het dus over de voorzieningen voor de 0-6 jarigen oftewel de jonge kinderen.

Met Voor- en Vroegschoolse Voorzieningen wordt bedoeld de maatregelen en/of het beleid voor 0-6 jarigen maar ook de lokale instellingen die zich richten op de 0-6 jarigen.

Als gemeente besteden wij in diverse beleidsterreinen aandacht aan deze doelgroep, te weten de integrale jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau/logopedie), het peuterspeelzaalwerk, de kinderopvang en het basisonderwijs c.q. onderwijsachterstandenbeleid.

Daarnaast zijn ook diverse lokale instellingen partij in deze, te weten:

- zorginstellingen zoals consultatiebureau, GGD, huisartsen;
- logopedie;
- peuterspeelzalen;
- kinderopvanginstellingen;
- onderwijsinstellingen (GOA/VVE-beleid, brede school etc.)
- bibliotheek;
- opvoedingsondersteuning;
- eventueel instellingen die integratie en inburgering bevorderen;
- speel-o-theken.

1.2 Wettelijk, provinciaal, gemeentelijk kader

Het kabinet, de provincies en de gemeenten hebben in het kader van het Bestuursakkoord Nieuwe Stijl (BANS) afspraken gemaakt over het jeugdbeleid. De voor- en vroegschoolse periode is een belangrijk cluster binnen BANS.

De conclusie was dat uit versterken van de samenhang van hun jeugdbeleid veel winst te halen valt. In vervolg daarop is de afspraak gemaakt dat rijk, gemeenten en provincies hoge prioriteit geven aan het 0 – 6 jarigenbeleid. Een gezamenlijke, integrale aanpak van het 0-6 jarigenbeleid is daarbij uitgangspunt.

Een gevolg van het BANS-akkoord is het uitbrengen van de Beleidsbrief Voor- en Vroegschoolse Educatie (Beleidsbrief VVE) en de Regeling Voor- en Vroegschoolse Educatie (Regeling VVE). Hierin zijn de beleidsvoornemens voor de Voor- en Vroegschoolse Educatie uiteengezet en op grond hiervan wordt aan gemeenten jaarlijks structureel geld beschikbaar gesteld voor de invoering van gestructureerde programma's voor 2-6 jarigen.

Dit rijksbeleid sluit aan bij de inspanningen van gemeenten en instellingen om beleid te ontwikkelen voor jonge kinderen. Vooral voor kinderen in achterstandssituaties zoeken gemeenten naar effectieve methoden om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren.

Volgens het BANS moeten gemeenten ook zelf investeringen in de voor- en vroegschoolse educatie. Niet alleen op het niveau van de voorzieningen, maar ook zullen zij moeten investeren in de (inhoudelijke) kwaliteit. De VVE-middelen zijn bedoeld ter extra stimulering.

Met ingang van 1 augustus 2006 zal de rol van gemeenten in het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid, grotendeels bestaand uit het onderdeel “voor- en vroegschoolse educatie, veranderen. De rijksbijdrage die gemeenten nu ontvangen voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs zal met ingang van het schooljaar 2006-2007 rechtstreeks door het rijk aan de schoolbesturen betaald worden. De gelden t.b.v. de voor- en vroegschoolse educatie (peuterspeelzalen) zal zoals nu aan de gemeenten bekostigd blijven.

Van de gemeenten wordt wel verwacht de regierol in deze te houden om de doorgaande lijn van de schoolloopbaan van de groep 0 tot 23 jarigen te waarborgen.

Hierover is de afgelopen tijd c.q. wordt het komende jaar met alle geledingen gesproken om te komen tot een voor éénieder bevredigende oplossing. Een nota/advies hieromtrent kunt u te zijner tijd tegemoet zien.

1.3 Huidige beleid

Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid

In het onderstaande is weergegeven wat er aan beleid c.q. aan maatregelen is getroffen binnen het gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOA).

Doel van het GOA is het bestrijden van onderwijsachterstanden die het gevolg zijn van sociale, economische en/of culturele achtergronden en is gericht op kinderen en jongeren in de leeftijd van 0-23 jaar (doelgroep).

Het onderdeel “versterken voor- en vroegschoolse educatie (VVE)” (0-6 jarigen) betreft in Didam ca. 60% en in Bergh ca. 80% van het totale GOA.

In Didam is de methode “Boekenpret” ingevoerd. Bij de uitvoering van deze methode zijn betrokken het consultatiebureau, kinderopvang, peuterspeelzalen en de basisscholen in Didam. De coördinatie ligt bij de bibliotheek. De methode is longitudinaal (doorlopend) en heeft ook ouderparticipatie als doel.

In Bergh is in 's-Heerenberg de methode “Piramide” en in Braamt de methode “Startblokken” ingevoerd. De deelnemers aan “Piramide” zijn de peuterspeelzaal en de drie basisscholen in 's-Heerenberg en de deelnemers aan “Startblokken” zijn de peuterspeelzaal en de basisschool in Braamt.

Piramide is een zeer intensief programma en Startblokken is een iets minder intensief programma.

In 2002 is zowel op initiatief van de voormalige gemeente Bergh als Didam een overdrachtsformulier ingevoerd. Bergh heeft een specifiek voor de Berghse instellingen en Didam heeft samen met de Liemers een overdrachtsformulier ontwikkeld. Voor de kinderen welke een kinderopvanginstelling en/of peuterspeelzaal bezoeken wordt door de leidsters een formulier ingevuld. In dit overdrachtsformulier zijn de volgende onderwerpen opgenomen:

- algemene gegevens kind;
- redzaamheid;
- speel-werkgedrag;
- spraak-taal ontwikkeling: Nederlands;
- motorische ontwikkeling;
- gezondheid;
- deelname aan extra voorzieningen.

De ouders ontvangen dit formulier en leveren dit in bij de basisschool, welke het kind gaat bezoeken. Hiermede wordt bereikt dat er een soepelere overgang is naar de basisschool in het belang van het kind en dat problemen vroegtijdig onderkend worden. Gebleken is dat de meeste peuterspeelzalen en basisscholen het profijt zien van het overdrachtsformulier.

In dit kader is zowel in Bergh als Didam voor de voorschoolse periode aandacht besteed aan de deskundigheidsbevordering van de leidsters van de kinderopvang en peuterspeelzalen, door middel van het verzorgen van de cursus “ze laten het je zien, ze laten het je horen”.

Daarnaast wordt aandacht besteed aan de samenwerking tussen kinderopvang, peuterspeelzalen en het basisonderwijs. In Didam ook nog aan de invoering van computers in de peuterspeelzalen.

Hiermede wordt onderstreept, dat de voor- en vroegschoolse periode van evident belang is voor de ontwikkeling van een kind.

Tijdelijke Regeling Vroegsignalering

Op basis van deze regeling zijn in 2001 van Rijksweg extra gelden beschikbaar gesteld ten behoeve van de uitvoering van een aantal taken door de consultatiebureaus in het kader van de sluitende aanpak van 0-6 jarigen.

Het betreft de volgende taken:

- Versterking van het bereik van vroegschoolse signalering bij jonge kinderen in hun ontwikkeling (fysiek, sociaal en psychisch);
- Outreachend werken (extra inspanningen om ouders te motiveren het consultatiebureau te bezoeken);
- Actieve doorverwijzing waaronder toeleiding naar voorschoolse voorzieningen;
- Ondersteunen van ouders;
- Samenwerking met andere hulpverleners (organisaties) en deelname in netwerken van met name peuterspeelzalen en basisscholen.

In Bergh wordt in dit verband een overdrachtssysteem van het consultatiebureau (is Yunio) naar peuterspeelzalen/kinderdagverblijven (is Yunio) en basisscholen groep 1 en 2 gehanteerd.

0-6 jarigenbeleid Didam

In de nota “Een sluitende aanpak voor 0-6 jarigen *Bloekansen voor ieder kind* van 2004 neemt Didam een aantal maatregelen om te komen tot een samenhangend/integraal beleid voor de 0-6 jarigen. Het strekt te ver alle maatregelen hier weer te geven. De maatregelen betreffen de voor- en vroegschoolse educatie, Kinderopvang en Peuterspeelzaalwerk. Dit eerste aspect komt in dit hoofdstuk en de laatste twee aspecten komen in hoofdstuk 2 en 3 aan de orde.

1.4 Beleid gemeente Montferland

1.4.1 Algemene doelstelling

Inzet van het beleid is om dreigende achterstanden van kinderen op jonge leeftijd te signaleren en aan te pakken, zodat uiteindelijk alle kinderen in een achterstandssituatie bereikt worden. Deze kinderen dienen optimale ontwikkelingskansen geboden te worden, met als resultaat een aanzienlijke reductie van hun taal- en ontwikkelingsachterstand aan het begin van hun schoolloopbaan.

1.4.2 Uitgangspunten voor- en vroegschoolse educatie

Voor- en vroegschoolse educatie voor wie bestemd

De achterstandsproblematiek in Bergh en Didam is verschillend. Vooralsnog is, in afwachting van de nieuwe ontwikkelingen in het onderwijsachterstandenbeleid per 1 augustus 2006, het wenselijk dat:

- voor Bergh vanwege het vooral in 's-Heerenberg en Braamt aanwezig zijn van “doelgroepkinderen” (kinderen in achterstandssituaties en die een grotere kans hebben een achterstand op te lopen) de peuterspeelzalen, het kinderdagverblijf en de basisscholen op deze plekken mee doen aan de uitvoering van het GOA.
In 's-Heerenberg wordt gewerkt met een zeer intensief programma, te weten “Piramide” en in Braamt met het iets minder intensieve programma “Startblokken”.
- Voor Didam vanwege de spreiding van “doelgroepkinderen” alle peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en alle basisscholen mee kunnen doen aan de uitvoering van het VVE-beleid.

In geheel Didam wordt met Boekenpret gewerkt.

Samen beleid maken

Een tweede uitgangspunt is dat het beleid wordt geformuleerd en uitgevoerd in nauwe samenwerking met de instellingen, die het beleid uiteindelijk moeten uitvoeren. Dit zijn:

- Consultatiebureau/GGD;
- peuterspeelzalen;
- kinderopvang;

- basisscholen.
- logopedie;
- bibliotheek;
- speel-o-theken.

De gemeente wil dit uitgangspunt gestalte geven door een netwerk 0-6 jarigen voor Montferland in te stellen. Deze notitie zal derhalve besproken worden met alle bovengenoemde instellingen.

Het is de bedoeling dat deze partijen 2x per jaar bijeenkomen om problemen, ontwikkelingen e.d. rondom de doelgroep met elkaar te bespreken en trachten het aanbod af te stemmen.

Uit dit netwerk zullen, indien nodig, subwerken worden gevormd over uiteenlopende onderwerpen zoals bijvoorbeeld een werkgroep uniform overdrachtsformulier voor Montferland.

Ontwikkelingsstimulering in de breedste zin

Landelijke discussie over achterstandsbestrijding van kinderen gaan vooral over taalachterstand.

Hoewel we de overtuiging hebben dat taalvaardigheid een belangrijke factor is voor succes in het onderwijs, vinden we dit toch een te eenzijdige benadering. Bij voor- en voerschoolse educatie gaat het om brede persoonlijkheidsontwikkeling, waar taalvaardigheid een belangrijk onderdeel van is.

Voor dit uitgangspunt is het noodzakelijk dat de voerschoolse voorzieningen kwaliteit bieden en voor een grote groep bereikbaar zijn.

Veel aandacht voor training en begeleiding van leidsters en leerkrachten

We moeten ons goed realiseren dat alle verbeteringen die we met GOA v.w.b. 0-6 jarigen voor ogen hebben, door de leidsters en leerkrachten dienen te worden uitgevoerd. Daarom is veel aandacht voor scholing en begeleiding op de werkvloer een vereiste. In het kader van GOA en de invoering van de methode boekenpret, piramide en startblokken is hier reeds aandacht aan besteed.

GOA/VVE-beleid Montferland per 1 augustus 2006

Indien er met ingang 1 augustus 2006 nieuw GOA/VVE-beleid voor Montferland wordt ontwikkeld, dan dient hierin aandacht te worden besteed aan de benadering van specifieke doelgroepen (risicogroep).

1.4.3 Beleidsmaatregelen

Rekening houdend met deze uitgangspunten dient in het kader van het GOA in ieder geval nog het volgende plaats te vinden.

Maatregel 1. Uitbreiden netwerkgroep.

Geïnventariseerd wordt of de in 2004 instelde netwerkgroep 0-6 jarigen voor Didam uitgebreid kan worden met de participanten uit de voormalige gemeente Bergh. Doel van dit netwerk is afstemming bewerkstelligen tussen de diverse instellingen/voorzieningen, in het belang van de doelgroep. Sinds de instelling van de werkgroep spelen ook de speel-o-theek, het medisch kinderdagverblijf “De Winde” en de logopedie hier een rol in.

Ook de Berghse speel-o-theek en de logopedie (onderdeel van integrale jeugdgezondheidszorg Yunio/GGD) zullen hiervan onderdeel moeten gaan uitmaken.

Een aanzet hiertoe is reeds gemaakt.

Maatregel 2. Invoering één uniform overdrachtsformulier

De werkgroep Samenwerking & Afstemming (Bergh) en de werkgroep Overdrachtsformulier (Didam) hebben gezamenlijk één uniform overdrachtsformulier voor Montferland ontwikkeld, welke per het schooljaar 2006-2007 zal worden ingevoerd.

Maatregel 3. Voorkeursregeling

a. Alle instellingen die betrokken zijn bij 0-6 jarige kinderen dienen een voorkeursregeling (met omschreven criteria) voor peuters die mogelijk behoren tot een risicogroep te ontwikkelen (VVE-regeling).

b. Vastleggen dat alleen peuters woonachtig in de gemeente Montferland op een [gesubsidieerde](#) peuterspeelzaal in Montferland geplaatst kunnen worden.
Dit laatste is omdat door het kind woonachtig buiten Montferland de mogelijkheid bestaat dat een kind uit Montferland niet/niet tijdig geplaatst kan worden.

Maatregel 4. Onderzoek naar het brede schoolprogramma

Het brede schoolprogramma gaat uit van samenwerking tussen participanten die een ononderbroken ontwikkeling voor kinderen mogelijk maken. Het gaat hierbij om een ontwikkeling in de diverse leefmilieus: thuis, op school en in de vrije tijd. De brede school bestaat niet, het gaat om een stukje maatwerk geënt op de wijk waarin deze staat. Hierbinnen kunnen samenwerken: welzijnswerk, buurtwerk, kinderopvang, instellingen uit de gezondheidszorg, politie, sportverenigingen en maatschappelijk werk.

Momenteel is een werkgroep aan het onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om in voormalig Didam te komen tot één of meerdere brede scholen. Hierbij wordt gedacht aan het samenwerken van kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en basisonderwijs. Dit zou ook kunnen betekenen het huisvesten in één gebouw. Hierover zal een notitie worden uitgebracht.

Vermeldenswaard:

In Didam (Diemertje) en 's-Heerenberg is peuterspeelzaalwerk en kinderopvang onder één dak/één organisatie gebracht.

De peuterspeelzaal te Beek en Braamt zijn in de basisschool gehuisvest.

KINDEROPVANG

2. KINDEROPVANG

2.1 Inleiding

De kinderopvang is eveneens van essentieel belang. Er zijn twee vormen van kinderopvang, te weten:

1. kinderdagopvang
2. buitenschoolse opvang

Evenals in de Wet kinderopvang (WK) is peuterspeelzaalwerk niet opgenomen als een vorm van kinderopvang. Bovendien wordt kinderopvang aan de markt over gelaten en is peuterspeelzaalwerk een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Peuterspeelzaalwerk wordt in hoofdstuk 3 behandeld. Dit hoofdstuk beperkt zich tot de kinderdagopvang en buitenschoolse opvang. Deze twee vormen van kinderopvang vallen namelijk onder hetzelfde beleidskader.

Onder een kinderdagverblijf wordt verstaan een kinderopvangvoorziening voor kinderen van 0 tot 4 jaar ter vervanging van de gezinssituatie. Afhankelijk van de behoefte van de ouders wordt de opvang geboden gedurende hele of halve dagen, één of meerdere keren per week. Een goede kinderdagopvang is een belangrijke voorwaarde voor ouders/verzorgers om buitenshuis activiteiten te ontplooiën. Met de wetenschap dat hun kind op een verantwoorde wijze wordt opgevangen

Buitenschoolse opvang is kinderopvang voor kinderen in de basisschoolleeftijd buiten de reguliere schooltijden om. Hierbij kan men onderscheid maken tussen voor- en naschoolse opvang, en opvang tijdens de middagpauze.

Voor deze laatste vorm (middagpauze) van kinderopvang is bij vrijwel alle basisscholen in onze gemeente een voorziening getroffen. De kinderen hebben een grote keuzevrijheid ten aanzien van spel- en contactsituaties. Er is gelegenheid om zowel binnen als buiten te spelen. Net als thuis zijn ze vrij om hun activiteiten te kiezen.

2.2 Wettelijk, gemeentelijk kader

Per 1 januari 2005 is de Wet kinderopvang (WK) in werking getreden. De rol van de gemeente is per die datum gewijzigd. De taken die gemeenten toebedeeld hebben gekregen zijn:

1. Verstrekken van gemeentelijk bijdrage voor de kosten van kinderopvang in de WK omschreven doelgroepen aan de hand van de gemeentelijke "Verordening Wet Kinderopvang" welke met ingang van 1 januari 2005 in werking is getreden.
2. Inrichten van een kinderopvangregister
3. Handhaving en toezicht op de kwaliteit

2.3 Huidige beleid

Eind 2004 hebben de voormalige gemeenten Bergh en Didam gezamenlijk het gemeentelijk kinderopvangbeleid voor Montferland i.o. ontwikkeld en door de raden van beide gemeenten laten vaststellen. Een aantal aspecten diende nog (nader) te worden uitgewerkt en vastgesteld. In 2005 en de eerste helft 2006 zijn een aantal hiervan door Montferland vastgesteld. Naar verwachting zullen op z'n vroegst in de tweede helft 2006 de laatste aangelegenheden in deze worden uitgewerkt en aan u worden voorgelegd ter vaststelling.

Het gemeentelijk doelgroepenbeleid

In de WK zijn de doelgroepen omschreven waarvoor gemeenten verplicht zijn om de omschreven bijdrage in de kosten van de kinderopvang te verstrekken. Er zijn mogelijkheden voor aanvullend gemeentelijk doelgroepenbeleid. Als gemeente hebben wij vooralsnog echter besloten ons tot deze wettelijke doelgroepen te beperken (zie Bijlage 3).

Het verstrekken van een gemeentelijk bijdrage voor de kosten van kinderopvang in de WK omschreven doelgroepen geschiedt door de afdeling Sociale Zaken aan de hand van de door de raden van Bergh en Didam vastgestelde gemeentelijke "Verordening Wet Kinderopvang" welke met ingang van 1 januari 2005 in werking is getreden.

Voor iedere persoon uit een andere gemeentelijke doelgroep geldt dat in bijzondere gevallen en ter beoordeling aan het college compensatie verleend wordt (in de vorm van bijzondere bijstand) van (een gedeelte van) de eigen bijdrage van de ouder.

De doelgroep Sociaal Medisch Geïndiceerden (SMI) is vooralsnog niet per 2005 in de WK opgenomen.

Wel ontvangen gemeenten om deze groep toch tegemoet te kunnen komen extra gelden. Voor de gemeente Montferland is dit een bedrag van ± € 25.259,18.

In de “verordening Wet Kinderopvang” is de groep SMI reeds opgenomen, maar de inwerkingtreding geschiedt op het moment dat deze groep in de WK wordt opgenomen. Dit is in een apart artikel van de verordening geregeld (artikel 17, lid 2).

In begin 2005 heeft het college besloten deze gelden toe te voegen aan het budget bijzondere bijstand, zodat het aan deze doelgroep ten goede kan komen. De wijze waarop deze doelgroep zal worden gefaciliteerd zal in een afzonderlijke beleidsnotitie worden verwoord.

Het bijhouden van het gemeentelijk kinderopvangregister

Op grond van de WK is er een meldingsplicht voor alle kindercentra en gastouderbureaus bij de gemeente. De gemeente Montferland heeft hiervoor een register ingericht onder de naam “Kinderopvangregister gemeente Montferland”. Dit register is open gesteld door middel van publicatie in de plaatselijke dagbladen. In de WK is een aantal zaken genoemd die tenminste in het register bijgehouden moeten worden (bijv. NAW-gegevens exploitant en evt. rechtspersoon, NAW-gegevens vestiging kindercentrum).

Montferland heeft daarnaast een aantal andere gegevens opgenomen in het register, te weten:

- Aantal kindplaatsen per vestiging
- Laatste inspectiedatum (inspectierapport dient altijd ter inzage te liggen bij de kinderopvangorganisatie, deze wordt niet digitaal beschikbaar gesteld door de gemeente)
- Aanwezigheid van een actuele gebruiksvergunning
- In geval van digitaal register, link naar de website van betreffende organisatie (in fysiek register wordt de naam van de website genoemd).

Het register is digitaal beschikbaar via de gemeentelijke website en ligt ter inzage op de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling.

Omdat het om een openbaar register gaat, heeft dit register ook zeker een informerende functie richting de burger en geeft snel zicht op het Montferlandse aanbod in kinderopvang.

Alle (erkende) aanbieders voor 1 januari 2005 zijn automatisch ingeschreven in het register.

Het register is ondergebracht c.q. wordt bijgehouden door de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling. Voor registratie in het register is een modelmeldingsformulier vastgesteld.

Handhaving en toezicht op de kwaliteit

De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van kinderopvang. Voor de uitvoering van dit toezicht hebben wij de GGD Gelre-IJssel aangewezen.

Deze toezichthouder stelt jaarlijks een inspectierapport op. Als een aanbieder de voorschriften uit de WK niet of in onvoldoende mate naleeft kan het college van B&W overgaan tot gemeentelijk ingrijpen.

In de Wet kinderopvang zijn landelijke, uniforme, minimum kwaliteitseisen vastgelegd welke zijn vertaald in de *Beleidsregels kwaliteit kinderopvang*. De beleidsregels zijn gebaseerd op een convenant over kwaliteitseisen dat door de Branche en de ouders, d.w.z. de Maatschappelijke Ondernemers (MO)groep, de Branchevereniging Ondernemers in de Kinderopvang en de Belangenvereniging van Ouders in de Kinderopvang (BOink), is opgesteld.

Analoog hieraan zijn de *Beleidsregels werkwijze toezichthouder kinderopvang* opgesteld, inclusief drie toetsingskaders voor de toezichthouders.

De Wet kinderopvang, de beide Beleidsregels, de drie toetsingskaders en de handreiking VNG vormen een leidraad voor het toezicht op en de handhaving van de kwaliteit in de kinderopvang.

Ingrijpen door de gemeente varieert van het geven van een schriftelijke aanwijzing tot en met het verbod een kindercentrum in exploitatie te nemen. Het gemeentelijke ingrijpen vindt plaats door middel van een aantal stappen. Deze stappen zijn in het wetsvoorstel WK vastgelegd. De gemeente dient jaarlijks verantwoording af te leggen aan het Rijk (Inspectie Werk en Inkomen) over de wijze waarop het gemeentelijk toezicht en ingrijpen is uitgevoerd. Het college kan een bestuurlijke boete WK opleggen aan de houder van een kindercentrum en aan een ouder. Deze sancties worden opgenomen in de bijbehorende verordeningen.

Tussen de regio-gemeenten (grondgebied GGD Gelre-IJssel) en de GGD Gelre-IJssel zijn in de eerste helft 2006 afspraken gemaakt om te komen tot (zoveel als mogelijk) regionaal handhavingsbeleid. De verwachting is dat er, in vervolg hierop, op z'n vroegst eind 2006 handhavingsbeleid voor Montferland kan zijn vastgesteld. Voorstellen hieromtrent zullen u te zijner tijd worden voorgelegd.

Overigen

In het gemeentefonds worden jaarlijks gelden gestort welke beschikbaar worden gesteld voor de dekking van de gemeentelijke kosten die voortvloeien uit de Wet Kinderopvang. Voor 2005 en 2006 is dit een bedrag van € 57.056,08.

De subsidierelaties met de kinderopvanginstellingen, te weten Puck en Co. en Yunio Oost-Gelderland, zijn met de komst van de Wet kinderopvang per 1 januari 2005 opgezegd.

Als gevolg van de WK zijn de kinderopvanginstellingen commerciële instellingen geworden. Als zodanig lopen de instellingen ook een bedrijfsrisico. Aangezien Yunio met de gemeente een subsidierelatie behoudt o.a. voor Jeugdgezondheidszorg, Peuterspeelzaalwerk en Algemeen Maatschappelijk Werk is hen per brief verzocht de productgroep kinderopvang en buitenschoolse opvang zowel juridisch, contractueel als financieel te ontvlechten van de andere productgroepen. Dit omdat bij eventueel faillissement van het commerciële kinderopvangdeel van de instelling dit een (gemeentelijk) risico kan opleveren. Per 1 juli 2006 is de ontvlechting gerealiseerd.

2.4 Beleid gemeente Montferland

2.4.1 Doelstelling

Er dient voldoende capaciteit van de kinderopvang aanwezig te zijn, welke voldoet aan alle wettelijke/gemeentelijke vereisten.

2.4.2 Uitgangspunten

Het gemeentelijk doelgroepenbeleid

Vooralsnog dient minimaal aan de wettelijke doelgroepen een bijdrage in de kosten van kinderopvang te worden verstrekt.

Bij de uitwerking van de gevolgen voor Montferland van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) dient bekeken te worden of er aanvullend doelgroepenbeleid (b.v. voor mantelzorgers/vrijwilligers) is gewenst.

2.4.3 Beleidsmaatregelen

Maatregel 1. Ontvlechting

Yunio zal de produktgroep kinderopvang zowel juridisch, contractueel als financieel te ontvlechten van de overige produktgroepen (is geschied per 1 juli 2006).

Maatregel 2. Gemeentelijke bijdrage

Een gemeentelijke bijdrage wordt verstrekt voor de kosten van kinderopvang in de WK omschreven doelgroepen.

Maatregel 3. Doelgroepen

De gemeente beperkt zich (vooralsnog) tot de wettelijke doelgroepen.

Maatregel 4. Overige doelgroepen

Voor iedere persoon uit een andere gemeentelijke doelgroep geldt dat in bijzondere gevallen en ter beoordeling aan het college compensatie verleend wordt (in de vorm van bijzondere bijstand) van (een gedeelte van) de eigen bijdrage van de ouder.

Maatregel 5. Verordening Wet Kinderopvang

Instemmen met de "Verordening Wet Kinderopvang" welke met ingang van 1 januari 2005 in werking is getreden.

Maatregel 6. Kinderopvangregister

Bijhouden van een register van gemelde kinderdercentra en gastouderbureaus onder de naam "Kinderopvangregister gemeente Montferland";

- vaststellen van het modelmeldingsformulier;
- het register open te stellen en er inzage te leggen op de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling.

Maatregel 7. Financiële middelen

In het gemeentefonds is voor 2005 een bedrag van € 57.056,08 gestort. Deze gelden worden beschikbaar gesteld voor de dekking van de gemeentelijke kosten die voortvloeien uit de Wet Kinderopvang.

Maatregel 8. Sociaal Medisch Geïndiceerden

De extra gelden voor de Sociaal Medisch Geïndiceerden (SMI) worden toegevoegd aan het budget bijzondere bijstand. De wijze waarop deze doelgroep zal worden gefaciliteerd zal in een afzonderlijke beleidsnotitie worden verwoord.

Maatregel 9. Kwaliteit/Handhaving

Voor wat betreft handhaving en toezicht op de kwaliteit dient er nog het een en ander te worden uitgewerkt. Zo ook voor de kostenverdeling. Het college zal hiervoor naar verwachting op z'n vroegst eind 2006 handhavingsbeleid vaststellen.

PEUTERSPEELZAALWERK

3. PEUTERSPEELZAALWERK

3.1 Inleiding

Zowel in de Wet kinderopvang (WK), het project Welzijn Informatievoorziening Lokaal en Landelijk (WILL), de CAO Welzijn als vanuit het onderzoek naar kengetallen van de MO-groep zijn definities geformuleerd rond het peuterspeelzaalwerk. De definities zijn allemaal net iets anders. Voor het verder professionaliseren van het peuterspeelzaalwerk is het noodzakelijk om eenduidige definities te hanteren.

Wij kiezen voor de definitie zoals door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten is geformuleerd. Deze is samengesteld uit bovengenoemde bronnen.

Onder peuterspeelzaalwerk verstaan wij het bieden van speelgelegenheid aan kinderen van 2,5 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week voor maximaal vijf uur per week gedurende ongeveer 40 weken per jaar met als doel de ontwikkeling van deze kinderen te bevorderen en hen samen te laten spelen.

3.2 Wettelijk, gemeentelijk kader

Zowel Bergh als Didam hebben er voor gekozen, vanuit hun autonome bevoegdheid, gemeentelijk beleid voor het peuterspeelzaalwerk te ontwikkelen/uit te voeren. In beide gemeenten wordt peuterspeelzaalwerk aangemerkt als een basisvoorziening.

Toezicht op de kwaliteit van peuterspeelzaalwerk is een taak van de gemeente en wordt op verschillende niveaus en door verschillende partijen uitgevoerd.

Veel zaken met betrekking tot gebouwen, hygiëne en veiligheid zijn wettelijk en dus landelijk geregeld. Hygiëne, veiligheid en preventie zijn in de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid geregeld. Daarnaast zijn van toepassing de Woningwet, het Bouwbesluit (lokale Bouwverordening en gebruiksvergunning - Brandweer), de Arbo-wet, de Warenwet en het Attractiebesluit (speeltoestellen).

In principe staat het een ieder vrij een peuterspeelzaal te starten. De marktsituatie bepaalt in grote mate of er ruimte is voor vestiging van nieuwe peuterspeelzaal. Analoog aan bijvoorbeeld de vestiging van horecabedrijven is vestiging van een peuterspeelzaal uitsluitend mogelijk wanneer men beschikt over een vergunning/verklaring van geen bezwaar.

Peuterspeelzalen moeten op grond van de verordening op de Kinderopvang Bergh/Didam voldoen aan eisen die betrekking hebben op o.a. de groepsgrootte, leiding op de groep, minimale ruimte binnen en buiten etc. (oftewel eisen v.w.b. Veiligheid en Hygiëne).

Een vergunning/verklaring van geen bezwaar wordt uitsluitend verstrekt als de exploitanten voldoen aan de voorschriften van deze verordening.

De naleving van de vergunningvoorwaarden dient door de GGD namens de gemeente te worden gecontroleerd/geïnspecteerd.

Met de invoering van de Wet kinderopvang heeft de gemeenteraad van Bergh/Didam de Verordening kinderopvang Bergh/Didam (incl. peuterspeelzaalwerk) per 1 januari 2005 ingetrokken

Daarnaast dient de accommodatie waarin peuterspeelzalen zijn gehuisvest aan de bouw- en brandveiligheidsvereisten te voldoen oftewel er dient een bouw- en gebruiksvergunning te zijn/worden verstrekt.

3.3 Huidige beleid

Het huidige beleid is vastgesteld door de voormalige gemeenten Bergh en Didam. Dit beleid wordt onderscheiden in onderstaande hoofdtaken:

- A. subsidiebeleid (incl. capaciteitsbeleid);
- B. kwaliteitsbeleid (incl. handhaving);
- C. verhuurder accommodaties.

Voor een overzicht op de huidige situatie van de aanbieders van het peuterspeelzaalwerk in Montferland zie Bijlage 1 en 2.

A. Subsidiebeleid

In het onderstaande wordt kort het huidige subsidiebeleid van de voormalige gemeente Bergh en Didam weergegeven.

Bergh/Didam

Op dit moment is er sprake van een belangstellingspercentage van 94% oftewel is er vraag naar peuterspeelzaalwerk voor 610 kinderen. Er is plaats voor 80% (522 kinderen).

In Montferland zijn niet extreem veel allochtonen en gezien het belangstellingspercentage in onze gemeente hoeft aan deze doelgroep geen extra aandacht te worden besteed.

Er is grote diversiteit in de manier waarop een (ouder)bijdrage wordt geheven, maar ook in de hoogte van de (ouder)bijdrage bestaan grote verschillen.

In Bergh wordt de ouderbijdragetabel (niet inkomensafhankelijk) voor de vier speelzalen van Yunio door Yunio zelf vastgesteld. In Didam v.w.b. 't Diemertje (inkomensafhankelijk) door de gemeente. De overige peuterspeelzalen in Didam hanteren een eigen kostprijsstarief.

Voor ouders met een inkomen niet hoger dan 115% van het sociaal minimum bestaat de mogelijkheid om van de reductieregeling voor minima gebruik te maken. Dit betekent dat een tegemoetkoming in de kosten voor peuterspeelzaalwerk tot maximaal € 115,- per jaar bij afdeling Sociale Zaken aan kan worden gevraagd.

In Bergh worden met regelmaat Nederlandse peuters welke vlak over de grens/in Duitsland woonachtig zijn op een peuterspeelzaal in Montferland ('s-Heerenberg) geplaatst. Aangezien zij geen gemeentelijke belastingen betalen, betalen zij niet 50% maar 100% van de kostprijs per peuterplaats. Hetzelfde doet zich voor bij de kinderen uit het Wehlse broek, welke de peuterspeelzaal in Kilder bezoeken. Zodra zij vier jaar worden bezoeken zij (meestal) een basisschool in Montferland.

Bergh heeft in haar Verordening kinderopvang ten aanzien van het aantal leidsters/functionarissen per groep in een peuterspeelzaal opgenomen dat deze groepen onder leiding kunnen staan van 1 leidster op maximaal 12, 2 leidsters op maximaal 22 en 3 leidsters op maximaal 28 peuters. De voormalige gemeente Didam heeft in haar Verordening kinderopvang en haar 0-6 jarigen beleid opgenomen dat er om te komen tot een sluitende aanpak 1 leidster op maximaal 12 kinderen is vereist.

Bergh

Voor het verrichten van peuterspeelzaalwerk in voormalig Bergh ontvangt Stichting Yunio t.b.v. 246 plaatsen voor vier peuterspeelzalen in 2005 € 147.227,- en tijdelijk € 4.000,- voor de uitbreiding met 1 groep a 22 kinderen in 's-Heerenberg. Totaal € 151.227,-.

Met Yunio bestaat de afspraak dat 50% van de totale kosten peuterspeelzaalwerk voor rekening van de ouders/ouderbijdrage en 50% voor rekening van de gemeente komt.

In de huidige opzet werd uitgegaan van 246 plaatsen, waarvan sommigen plaatsen slechts uit 1 dagdeel bestaan.

De peuterspeelzaal in 's-Heerenberg is 9 dagdelen, Braamt 4 dagdelen, Beek 7 dagdelen en Zeddam 5 dagdelen geopend oftewel 25 van de totaal 40 beschikbare dagdelen worden gebruikt. Er is dus door de geografische spreiding sprake van onderbezetting.

Hierbij willen we opmerken dat dit niet alleen de door de politiek nagestreefde leefbaarheid van de kleine kernen bevordert, maar het komt zeer zeker ook tegemoet aan het in deze notitie nagestreefde toegankelijkheid van peuterspeelzaalwerk welke achterstanden bij jonge kinderen kan voorkomen.

Yunio heeft het jaar 2004 met een negatief resultaat afgesloten. Dit is het gevolg van het niet verhogen van de ouderbijdrage om tot 50% dekking van de kosten te komen.

Yunio heeft aangegeven met de komst van de herindeling en ten gevolge hiervan harmonisatie van peuterspeelzaalbeleid aan de knelpunten in de financiering verandering te willen brengen. Alle vier peuterspeelzalen leveren kwalitatief zeer hoogwaardig peuterspeelzaalwerk (ambitieniveau 2), waarbij de peuterspeelzalen in 's-Heerenberg en Braamt nog een stukje extra leveren (ambitieniveau 3) in het kader van het VVE-beleid.

I.h.k.v. VVE ontvangt Yunio voor de peuterspeelzaal 's-Heerenberg (ambitieniveau 3) jaarlijks € 33.035,20 (periode 2002-2006) en voor de peuterspeelzaal in Braamt (ambitieniveau 3) voor twee jaar (2004-2006) totaal € 4.654,--. Kortom: ambitieniveau 2 wordt voor 50% door de gemeente gesubsidieerd en het verschil tussen ambitieniveau 2 en 3 ('s-Heerenberg en Braamt) wordt uit VVE-middelen bekostigd.

Didam

De raad van de voormalige gemeente Didam heeft op 22 april 2004 de nota Een sluitende aanpak voor 0-6 jarigen "Bloekansen voor ieder kind"(oftewel nota 0-6 jarigenbeleid Didam) vastgesteld. Hierin staat dat in 2004 geen subsidie zal worden verleend voor kindplaatsen die het aantal van 210 (exclusief Stichting Jeugdwerk Nieuw-Dijk) op gemeentelijk niveau te boven gaan. Dit aantal zal in 2005, afhankelijk van de ontwikkelingen, mogelijk verder worden uitgebreid. Bovendien zal bij de toekenning rekening worden gehouden met een redelijke geografische spreiding van het aanbod over de kernen van de gemeente.

Voor subsidie komen in aanmerking die instellingen die:

- a) beschikken over een vergunning op grond van de Verordening op de Kinderopvang Didam, waarbij geen ontheffing is verleend van de eisen omtrent de beroepskwalificatie van het personeel;
- b) beschikken over een werkplan en een pedagogisch beleidsplan;
- c) beschikken over een signaleringsinstrument, en een doorverwijzingprotocol
- d) een methodische aanpak van ontwikkelingsachterstanden;
- e) een overdrachtsprotocol naar de basisschool
- f) een reglement voor ouderparticipatie
- g) bereidheid tot het leveren van een bijdrage aan het gemeentelijk VVE-beleid en/of sluitende aanpak 0 tot 6-jarigen;
- h) bereid zijn de ouderbijdragetabel te hanteren die door de gemeente wordt vastgesteld.

Instellingen die aan deze voorwaarden voldoen worden aangemerkt als erkende peuterspeelzalen.

Voor erkende peuterspeelzalen zal subsidie zal worden verleend in het exploitatietekort tot maximaal:

- a) 100% van de goedgekeurde personeelskosten op basis van de CAO-welzijn;
- b) 50% van de goedgekeurde organisatie en huisvestingskosten.

Concreet verstrekt voormalig Didam op basis van vorenstaand beleid aan peuterspeelzaal 't Diemertje (Didam) € 50.000,-- (incl. huisvestingskosten).

Aan de Stichting Sociaal Cultureel & Vluchtelingenwerk Montferland (SSCVM) wordt op basis van sinds jaren bestaande situatie voor Hummeltjeshof (Didam) en Humpie-Dumpie (Loil) t.b.v. peuterspeelzaalwerk beroepskrachten ongeveer € 9.500,-- (6,5 uur per week) gemeentesubsidie verstrekt. Daarnaast worden aan SSCVM de huurkosten voor peuterspeelzaalwerk ad omstreeks € 17.250,-- geheel gesubsidieerd.

Voor Didam is dus in totaal een subsidiebedrag te herleiden van € 77.500,--, zijnde € 50.000,-- en € 27.500,--.

Dan is er nog peuterspeelzaalwerk door Stichting Jeugdwerk Nieuw-Dijk. Welk bedrag zij aan subsidie voor peuterspeelzaalwerk ontvangen is niet te herleiden. In elk geval komen de huisvestingskosten geheel voor rekening van de gemeente.

De uitgangspunten van voormalig Didam houden in principe een hoger subsidiepercentage in ten opzichte van die van Bergh. Namelijk Didam: personeelskosten 100%, organisatie- en huisvestingskosten 50% en Bergh zowel personeels- als organisatie-/huisvestingskosten 50%. Bij beiden geldt dat de gemeente eerst de organisatie-/huisvestingskosten moet goedkeuren.

Bij Didam dient nog de kanttekening gemaakt te worden dat deze nieuwe subsidiegrondslagen zoals verwoord in de nota 0-6 jarigenbeleid Didam alleen nog maar voor 't Diemertje worden gehanteerd. De overige drie speelzalen krijgen alle huisvestingskosten en/of overige peuterspeelzaalwerkkosten (b.v. beroepskracht) nog (in)direct gesubsidieerd.

B. Kwaliteitsbeleid

Veiligheid en Hygiëne

Zowel in Bergh als Didam beschikken de peuterspeelzalen niet over een verklaring van geen bezwaar oftewel een vergunning. Dit terwijl in Bergh de speelzalen aan de vereisten voldoen/gaan voldoen na verbouw.

In Didam zijn de peuterspeelzalen nooit door de GGD gecontroleerd op naleving van de vereisten van veiligheid en hygiëne. Of hieraan wordt voldaan is dus niet bekend.

Voor Stichting Jeugwerk Nieuw-Dijk (voldoet niet aan de vereisten om voor subsidie in aanmerking te komen) is een soepel ontheffingenbeleid gevoerd m.b.t. de opleidingseisen voor het personeel.

In Bergh worden de vier speelzalen van Yunio wel jaarlijks door de GGD gecontroleerd op naleving van de vereisten van veiligheid en hygiëne. Dit gebeurt éénmaal per drie jaar uitgebreid, twee jaar na elkaar verkort.

V.w.b. de peuterspeelzaal in Zeddum (in De Meiboom) voldeed de huisvesting niet wat betreft veiligheid en hygiëne maar ook brandveiligheid. Dit probleem is in 2005 aangepakt/opgelost.

De peuterspeelzaal in 's-Heerenberg (in Het Barghse Huus) is recent (2003) verbouwd en gecontroleerd door de GGD en voldoet aan de vereisten.

De speelzaal in Braamt bevindt zich in het gebouw van de basisschool in Braamt en voldoet.

De speelzaal in Beek is normaliter in de basisschool in Beek gehuisvest. Deze wordt echter verbouwd, waardoor zij tijdelijk in het scoutinggebouw in Beek (geen gebruiksvergunning) zijn ondergebracht.

Na verbouw zal deze speelzaal aan de vereisten voldoen.

De peuterspeelzaal te Stokkum is nooit aan een inspectie door de GGD onderworpen. Of zij aan de vereisten van veiligheid en hygiëne voldoen zal een onderzoek door de GGD moeten uitwijzen.

Bouw-/Brandveiligheid

In Didam is bij alle vier peuterspeelzalen eind 2004, naar aanleiding van de uitgangspunten verwoord in de nota 0-6jarigenbeleid Didam, een inspectie door de brandweer/Bouw- en Woningtoezicht verricht. In vervolg hierop is aangegeven dat de peuterspeelzalen aan de vereisten voldoen. Alle speelzalen hebben een gebruiksvergunning ontvangen.

In Bergh beschikken ook alle peuterspeelzalen (incl. Stokkum) over een gebruiksvergunning.

De inschatting is dat de peuterspeelzaalaccommodaties in Montferland allemaal in redelijke goede staat van onderhoud verkeren (na verbouw Beek). Alleen v.w.b. de accommodatie in Stokkum is dit niet duidelijk.

C. Verhuurder accommodaties

Een rol die de gemeente, naast voornoemde taken, vervult is de rol als verhuurder van gemeenteeigendommen.

In Bergh zijn de speelzalen in 's-Heerenberg en Zeddum en in Didam zijn alle speelzalen in gemeenteeigendom gehuisvest. Tot nu toe wordt zowel in Bergh als Didam hiervoor geen eenduidig accommodatiebeleid gevoerd. Te denken valt aan verschillen in huurprijs per m², plichten/rechten huurder/verhuurder, de hoogte van het subsidiebedrag als compensatie voor de huurkosten etc.

Daar komt nog bij dat in voormalig Didam bij alle gebreken aan het gebouw een beroep op de gemeente in casu afdeling Openbare Werken kan worden gedaan.

Voor Bergh zijn twee speelzalen gemeenteeigendom, waarvoor sinds kort geldt dat bij gebreken een beroep op de gemeente kan worden gedaan. Echter twee speelzalen worden van schoolbesturen gehuurd waarvoor Yunio zelf voor een deel in de gebreken moet voorzien/herstel voor rekening Yunio komt.

3.4 Beleid gemeente Montferland

3.4.1 Algemene doelstelling

Peuterspeelzaalwerk dient een algemeen toegankelijke basisvoorziening te zijn.

Basisvoorzieningen/-activiteiten zijn die algemene voorzieningen (accommodatie, werksoort of instelling) en/of activiteiten van een minimale kwaliteit (ambitieniveau 1), die in principe voor iedere burger of een groot deel daarvan elementair (beschikbaar) moeten zijn.

Wanneer de gemeente vanwege wettelijk opgelegde verplichtingen voorzieningen moet oprichten dan wel in stand houden, is er sprake van een *basisvoorziening*. Daarnaast kan de gemeente zelfstandig, op basis van lokale prioriteiten voorzieningen aanwijzen als basisvoorziening.

Concreet wordt hier dus bedoeld dat voor alle kinderen in de leeftijd van 2,5 jaar tot 4 jaar een plek op de peuterspeelzaal beschikbaar en betaalbaar moet zijn van minimaal ambitieniveau 1.

3.4.2 Uitgangspunten

Zie Bijlage 6 genaamd “Overzicht ambitieniveaus Montferland” voor een globaal overzicht van onderstaande uitgangspunten

Subsidiebeleid

In Montferland dient een uniform subsidiebeleid voor peuterspeelzaalwerk te komen.

Subsidie i.r.t. vestiging

In Montferland kunnen peuterspeelzalen worden gevestigd als zij voldoen aan de landelijke en lokale vereisten. Gezien de toereikende geografische spreiding van de huidige speelzalen zullen nieuw te vestigen speelzalen niet in aanmerking komen voor subsidiëring. Tenzij één van de huidige speelzalen zich terugtrekt of niet mee wil werken aan hetgeen de gemeente voor ogen heeft.

Functies/Ambities peuterspeelzaalwerk

In aansluiting op het beleid van de MO-Groep en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten is het beter over ambitieniveau voor doelstellingen van het peuterspeelzaalwerk (in plaats van over functies) te spreken, te weten:

Ambitieniveau 1: spelen en ontmoeten (is het minimum kwaliteitsniveau)

Ambitieniveau 2: spelen, ontmoeten, ontwikkelen en signaleren.

Ambitieniveau 3: spelen, ontmoeten, ontwikkelen, signaleren en ondersteunen.

Het verschil tussen de ambitieniveaus ligt in de uitvoering van de activiteiten en in de uitvoering van de groepsleiding, de beroepskracht versus de begeleider op de groep.

Toelichting bij de verschillende ambitieniveaus:

1: Uitvoerende werk op de groep gedaan door begeleiders onder supervisie van een beroepskracht.

Er is een minimum aan kwaliteitseisen nodig op het gebied van de fysieke omgeving, pedagogisch klimaat, en management.

2: Heeft een duidelijke rol in de sluitende aanpak 0-6 jarigen en de doorgaande ontwikkelingslijn.

Hogere eisen aan de kwaliteit van de begeleiding van de peuters, de organisatiegraad en de samenwerking met andere instanties. Er is sprake van een werkgeversrelatie, in elk geval met de beroepskracht.

Er is op elke 12 kinderen één beroepskracht beschikbaar en zijn er tijdens de openingsuren minstens twee beroepskrachten of een beroepskracht en een begeleider per groep beschikbaar.

3: Heeft een duidelijke rol in de sluitende aanpak 0-6 jarigen en de doorgaande ontwikkelingslijn.

Hogere eisen aan de kwaliteit van de begeleiding van de peuters, de organisatiegraad en de samenwerking met andere instanties. Er is sprake van een werkgeversrelatie, in elk geval met de beroepskracht.

Er is op elke 12 kinderen één beroepskracht beschikbaar en zijn er tijdens de openingsuren minstens twee beroepskrachten of een beroepskracht en een begeleider per groep beschikbaar.

Alle extra activiteiten en extra leidsters worden mogelijk gemaakt door het GOA/VVE-beleid en bekostigd uit de GOA/VVE-middelen. Kortom de plus wordt geleverd vanuit GOA/VVE.

Om een peuterspeelzaal ambitieniveau 3 te zijn/worden moet worden voldaan aan achterstandscriteria. Deze criteria zijn een gegeven en zijn gebaseerd op objectieve criteria. De gemeente bepaald in samenspraak met de peuterspeelzalen of hiervan sprake is en zo ja of en hoeveel GOA/VVE-middelen hiervoor worden ingezet.

Om een basisvoorziening te kunnen zijn dient in een peuterspeelzaal dus minimaal sprake te zijn van ambitieniveau 1.

Indien een peuterspeelzaal/de professionele organisatie een hoger ambitieniveau wenst, dan kan als de gemeente dit eveneens wenselijk acht en als de gemeentelijke financiële mogelijkheden het toelaten, hierover met de gemeente worden gesproken.

Inzet van beroepskrachten (groeps grootte en leidster-kindratio)

Een ander belangrijk aspect is het aantal leidsters per groep in relatie tot het ambitieniveau en de groeps grootte.

Hierbij is gekeken naar de richtlijnen welke hierover ontwikkeld zijn door de MO-groep en de VNG en de situatie zoals deze in Montferland thans het geval is.

Het huidige gemeentebestuur gaat uit van 1 leidster op 12 kinderen. Bergh hanteert bij 12 kinderen 1, bij 22 kinderen 2 en bij 28 kinderen 3 leidsters.

De weg die met het huidige VVE-/Peuterspeelzaal(0-6 jarigen)beleid is ingeslagen onderschrijft het belang van professioneel peuterspeelzaalwerk voor de politiek in Montferland.

Daarom kiezen wij voor onderstaande opzet:

- 1 De opvang van kinderen vindt in groepen plaats met dien verstande dat een groep van kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar gelijktijdig ten hoogste het aantal kinderen omvat waarvoor de gebruikte ruimte op grond van artikel 13 geschikt is, met een absoluut maximum van 30 kinderen per groep.
- 2 Het aantal beroepskrachten of begeleiders per groep is afhankelijk van het ambitieniveau.
 - a Bij ambitieniveau 1 is er op elke 12 kinderen één begeleider beschikbaar en zijn er tijdens de openingsuren minstens twee begeleiders per groep beschikbaar. Tevens is er één beroepskracht voor ten minste 50% van de openingsuren aanwezig in de peuterspeelzaal.
 - b Indien er sprake is van ambitieniveau 2 of 3 is er op elke 12 kinderen één beroepskracht beschikbaar en zijn er tijdens de openingsuren minstens twee beroepskrachten of een beroepskracht en een begeleider per groep beschikbaar.

	Aantal leidsters per groep	Groeps grootte
Ambitieniveau 1 Spelen, ontmoeten	1 begeleider op 12 kinderen minimaal 2 begeleiders per groep 1 beroepskracht 50% van openingsuren	Maximaal 30 kinderen per groep; indien m2 binnen-/buiten speelruimte dit toelaat
Ambitieniveau 2 Spelen, ontmoeten, ontwikkelen, signaleren	1 beroepskracht op 12 kinderen tijdens openingsuren minimaal 2 beroepskrachten of 1 beroepskracht en 1 begeleider per groep	Maximaal 30 kinderen per groep; indien m2 binnen- /buitenspeelruimte dit toelaat

	Aantal leidsters per groep	Groeps grootte
Ambitieniveau 3 Spelen, ontmoeten, ontwikkelen, signaleren, ondersteunen	1 beroepskracht op 12 kinderen tijdens openingsuren minimaal 2 beroepskrachten of 1 beroepskracht en 1 begeleider per groep extra ondersteuning vanuit GOA/VVE	Maximaal 30 kinderen per groep; indien m2 binnen- /buitenspeelruimte dit toelaat

Dit betekent ook dat een begeleider niet als groepsleidster op een groep mag staan.

De leidsters oftewel functionarissen oftewel beroepskrachten dienen gediplomeerd, aangesteld en betaald te zijn conform de CAO-Welzijn. Binnen de CAO wordt verwezen naar functieprofielen, opleidingseisen en salariering.

Organisatie peuterspeelzaalwerk

Uit de toelichting op de ambitieniveaus kan worden herleid dat steeds hogere eisen aan de organisatiegraad worden gesteld.

Daarom spreken wij de voorkeur uit voor het samengaan van alle Didamse instellingen en activiteiten op het terrein van de kinderopvang (waarvan peuterspeelzaalwerk onderdeel uitmaakt) onder één bestuurlijke parapluie”.

In Bergh is dit reeds sinds medio 2001 het geval. Yunio is belast met de uitvoeringsregie in de voormalige gemeente Bergh welke een werkgeversrol ten opzichte van de beroepskrachten vervullen en het management voor hun rekening nemen.

Hiermee zou de uitvoeringsregie voor Montferland in handen van twee professionele uitvoeringsorganisaties worden gebracht.

Belangrijke redenen voor deze keuze zijn het beter toegerust zijn van de organisatie op de taken van het peuterspeelzaalwerk, de continuïteit van de organisatie verbeteren, het synchroniseren van (management)processen, een efficiëntere (financiële) administratie kunnen voeren, een beter personeelsbeleid en opleidingsmogelijkheden creëren. Een andere belangrijke factor het gezamenlijk sterker staan, meer zelf sturing kunnen geven aan de wensen en doelen van het peuterspeelzaalwerk en dat twee uitvoeringsorganisaties een belangrijker gesprekspartner kunnen zijn voor de gemeente.

3.4.3 Beleidsmaatregelen

A. Subsidiebeleid

In Bijlage 4 is in een overzicht een aantal van onderstaande maatregelen welke financiële gevolgen hebben schematisch weergegeven en voorzien van een korte toelichting.

Maatregel 1. Subsidiegrondslagen

Voor het in overeenstemming brengen van het voorzieningenniveau ten aanzien van peuterspeelzaalwerk zoals in deze notitie is verwoord, dient de gemeente subsidie te verstrekken. Bovendien is het wenselijk om in de gemeente Montferland tot een uniforme wijze van subsidiëring te komen.

Een begrip dat bij de subsidiëring van belang is “een peuterplaats”.

Een *peuterplaats* is een rekeneenheid die overeenkomt met een peuterbezoek van maximaal 5 uur, verdeeld over twee dagdelen per week aan de peuterspeelzaal, gedurende 40 weken per jaar (Een dagdeel mag maximaal uit 3,5 uur bestaan.).

Bij de subsidieberekening zal hierbij een half uur per dagdeel worden opgeteld voor taakuren/overhead. Dus maximaal 5 uur op de groep per week en 1 uur overhead/taakuren per groep per week komt in aanmerking voor subsidiëring. De gemeente subsidieert peuterbezoek van 2,5 tot 4 jaar.

Het subsidiebedrag per peuterplaats zou moeten bestaan uit:

1. 60% personeelskosten;
2. 20% overhead (management, administratie etc.);
3. 15% huisvestingskosten;
4. 5% afschrijvingen

Deze percentages en onderstaande subsidiebedragen per peuterplaats zijn ontleend uit de begroting van peuterspeelzaal 't Diemertje, de peuterspeelzalen van Yunio en SSCVM. Maar ook uit de beschikbare landelijke informatie van onder andere de VNG en de MO-groep.

Bij ambitieniveau 1 dient een subsidiebedrag van € 225,-- per peuterplaats per jaar te worden verstrekt. Hetgeen impliceert dat de gemiddelde kostprijs per plaats € 450,-- bedraagt.

Het subsidiebedrag per peuterplaats (ambitieniveau 2) per jaar moet € 620,-- bedragen. Hetgeen impliceert dat de gemiddelde kostprijs per plaats € 1.240,-- bedraagt.

Bij ambitieniveau 3 dient eveneens een subsidiebedrag van € 620,-- per peuterplaats per jaar te worden verstrekt. Echter het subsidie voor het extra (verschil tussen niveau 2 en 3) ('s-Heerenberg, Braamt) dient op dit moment uit de beschikbare GOA/VVE-middelen te worden bekostigd.

Dit bestaat uit een rijks- en een gemeentelijke bijdrage. Door de ontwikkelingen genoemd in paragraaf 1.2. laatste alinea, zal per 1 augustus 2006 het deel van de rijksbijdrage dat voor peuterspeelzalen is bestemd aan de gemeente bekostigd blijven. Daarnaast dienen de huidige gemeentelijke middelen ad ± € 30.000,-- (voormalig Bergh) en € 15.000 (voormalig Didam), dus totaal € 45.000,--, na 1 augustus 2006 voor VVE gewaarborgd blijven.

Het subsidiebedrag ad € 225,-- en € 620,-- per peuterplaats zal jaarlijks voor 60% (personeelskosten) worden geïndexeerd conform de stijgingen van de CAO-Welzijn. De overige 40% wordt geïndexeerd aan de hand van de door de gemeente (conform richtlijnen VNG) gehanteerde percentages.

Uitgangspunt hierbij is dat alleen bezette peuterplaatsen (van alle aanwezige plaatsen in Montferland) voor subsidie in aanmerking komen. Er zal echter altijd sprake zijn enkele dagdelen leegstand. Vertrek van de ene peuter en plaatsing van een nieuwe peuter loopt niet altijd synchroon. Daarom dient er uitgegaan te worden van een bezettingspercentage per peuterplaats van minimaal 90%, omdat anders subsidiegeld verloren gaat.

Niet bezette peuterplaatsen wordt als bedrijfsrisico van de instelling gezien.

De gemeente subsidieert maximaal 50% van de door de gemeente bepaalde gemiddelde kostprijs per peuterplaats. Tekorten worden gezien als bedrijfsrisico van de instelling.

Uit het subsidiebedrag per peuterplaats ad € 225,-- en € 620 moeten/kunnen alle kosten, van personeel tot huisvesting etc., worden bekostigd.

Voorwaarde om voor subsidiëring in aanmerking te komen is wel dat de instelling:

- a) voldoet aan de landelijke en lokale vereisten van kwaliteit, waarbij geen ontheffing is verleend van de eisen omtrent de beroepskwalificatie van het personeel;
- b) een pedagogisch beleidsplan heeft en uitvoert;
- c) contact heeft met de ouders/intake heeft;
- d) een klachtenprotocol heeft en toepast;
- e) periodiek overleg met vertegenwoordiging van ouders heeft;
- f) beschikt over een reglement voor ouderparticipatie;

- g) de bereidheid heeft tot het leveren van een bijdrage aan het gemeentelijk VVE-beleid en/of de sluitende aanpak 0 tot 6-jarigen;
- h) bereid is een (inkomensafhankelijke) ouderbijdragentabel te hanteren welke voor geheel Montferland van kracht is.
- i) minimaal één jaarlijkse observatie van het kind heeft;
- j) minimaal één kindbespreking met de ouders heeft;
- k) een overdrachtformulier (Montferland) peuterspeelzaal – basisschool hanteert;
- l) deelneemt aan periodiek overleg netwerk 0-6 jarigen;
- m) ingebed is in het lokaal beleid;
- n) een peutervolgsysteem heeft en deze ook toepast;
- o) een specifiek op de VVE gerichte bevordering van de deskundigheid van de leidsters heeft.

Bij ambitieniveau 1 gelden de voorwaarden genoemd onder a) t/m h).

Bij ambitieniveau 2 gelden de voorwaarden genoemd onder a) t/m m).

Bij ambitieniveau 3 gelden de voorwaarden genoemd onder a) t/m o).

De nieuwe situatie gaat er van uit dat een peuterplaats uit 2 dagdelen bestaat. D.w.z. dat daar waar er 1 dagdeel gebruikt wordt gemaakt er dus sprake is van een halve peuterplaats. Omzetting v.w.b. Bergh/Yunio hiervan betekent dat er totaal niet 246 plaatsen en tijdelijk 22 plaatsen zijn, maar dat er totaal 244 peuterplaatsen zijn elk bestaande uit 2 dagdelen. Het aantal thans aanwezige peuterplaatsen in voormalig Bergh blijft in het nieuwe beleid voor Montferland hetzelfde. Zie hieronder voor een nadere uiteenzetting:

Oude beleid Bergh 246 plaatsen en tijdelijke 22 plaatsen 's-Heerenberg.

Nieuwe beleid Montferland (v.w.b. Bergh)

's-Heerenberg 1 groep 1 dagdeel a 12 kinderen = 12 nieuwe beleid 6 peuterplaatsen

3 groep 2 dagdelen a 28 kinderen = 84

1 groep 2 dagdelen a 22 kinderen = 22 (thans tijdelijk)

Totaal 112 peuterplaatsen

Braamt

2 groep 2 dagdelen a 20 kinderen = 40 peuterplaatsen

Beek

1 groep 1 dagdeel a 12 kinderen = 12 nieuwe beleid 6 peuterplaatsen

3 groep 2 dagdelen a 12 kinderen = 36

Totaal 42 peuterplaatsen

Zeddam

1 groep 1 dagdeel a 20 kinderen = 20 nieuwe beleid 10 peuterplaatsen

2 groep 2 dagdelen a 20 kinderen = 40

Totaal 50 peuterplaatsen

Totaal 112 + 40 + 42 + 40 = 244 peuterplaatsen nieuwe beleid

Nadere toelichting bij Maatregel 1

Deze maatregel geeft de subsidiegrondslagen weer d.w.z. dat dit een berekeningswijze van de subsidie is. In de praktijk is het aan de instelling te bepalen (instellingsbeleid) of een kind één of meer dagdelen een speelzaal mag bezoeken, hoeveel uren een leidster op de groep staat, welke percentages voor personeelskosten etc worden gehanteerd.

De gemeente zal echter niet meer subsidie beschikbaar stellen dan zoals bij maatregel 1/ subsidiegrondslagen is weergegeven.

Maatregel 2. Vaststelling subsidies vanaf 2008 v.w.b. Yunio, 't Diemertje en SSCVM

Wij stellen voor met ingang van 2008 de twee speelzalen van SSCVM conform de nieuwe systematiek (ambitieniveau 1) en de vier speelzalen van Yunio en de speelzaal van 't Diemertje conform de nieuwe systematiek (ambitieniveau 2) en te subsidiëren.

Hierbij moet SSCVM aan de voorwaarden genoemd onder a) t/m h) voldoen en moeten Yunio en 't Diemertje aan de voorwaarden genoemd onder a) t/m m) voldoen met uitzondering van 's-Heerenberg en Braamt (ambitieniveau 3). Deze laatste twee dienen voor het extra aan de voorwaarden genoemd onder a) t/m o) te voldoen.

Voor 't Diemertje betekent dit dat er extra financiële middelen nodig zijn (zie Bijlage 5).

Nadere toelichting bij Maatregel 2 v.w.b. SSCVM

Uit de toelichting op de ambitieniveaus 2 en 3 kan worden herleid dat hogere eisen aan de organisatiegraad en werkwijze worden gesteld.

SSCVM werkt met vrijwilligers/begeleiders en kan in deze redenering per definitie geen peuterspeelzaal ambitieniveau 2 zijn. Bovendien heeft SSCVM (nog) geen visie op professioneel peuterspeelzaalwerk. Ongeacht de kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk.

In de nieuwe situatie (per 2008) zal de gemeente niet langer de huurkosten aan SSCVM (voor het onderdeel peuterspeelzaalwerk) betalen (indirect subsidiëren). SSCVM zal de huur (thans) ad € 17.270. voor het onderdeel peuterspeelzaalwerk in rekening gebracht gaan worden, overeenkomstig het beleid zoals dit voor alle overige peuterspeelzalen geldt.

Daarnaast zal het huidige subsidie beroepskracht ad € 9.500 uit de budgetovereenkomst worden gehaald/gekort.

Het nieuwe peuterspeelzaalbeleid betekent 11 uur extra t.b.v. de beroepskracht. Vanuit de budgetovereenkomst zal gekeken moeten worden naar de inzet van de huidige beroepskracht(en). (zie Bijlage 5)

Maatregel 3. Per 2008 Stichting Jeugdwerk Nieuw-Dijk niet meer aanmerken/subsidiëren als peuterspeelzaal

Stichting Jeugdwerk Nieuw-Dijk is op basis van het nieuwe peuterspeelzaalbeleid voor Montferland geen peuterspeelzaal. Er is namelijk geen sprake van een basisvoorziening omdat niet aan de minimale kwaliteitseis (ambitieniveau 1) wordt voldaan. Er wordt alleen met vrijwilligers gewerkt.

Bij brief ontvangen 20 december 2005 geeft Stichting Open Jeugdwerk Nieuw-Dijk aan dat men activiteiten voor peuters organiseert en dat men geen peuterspeelzaal wenst te voeren.

De activiteiten van Stichting Jeugdwerk Nieuw-Dijk vallen daarom aan te merken als peuteractiviteiten. Deze activiteiten kunnen in hun huidige vorm blijven bestaan. Het valt niet onder peuterspeelzaalwerk. Concreet betekent dit dat de 40 peuterplaatsen Jeugdwerk Nieuw-Dijk buiten beschouwing van deze nota oftewel het peuterspeelzaalbeleid Montferland blijven. Anders is er sprake van oneigenlijke instandhouding. Op basis van het nieuwe beleid/deze nota ontstaat er in Nieuw-Dijk een gat. Bovendien heeft dit gevolgen voor de totaal beschikbare capaciteit: in plaats van voor 80% is er nog maar voor 74% van de kinderen van 2,5 tot 4 jaar plaats op een gesubsidieerde peuterspeelzaal in onze gemeente.

De subsidiëring van de peuteractiviteiten zullen bij de onderhandelingen over de nieuwe budgetovereenkomst met Jeugdwerk ND worden meegenomen.

Op termijn zal moeten worden gekeken of het gat moet worden gedicht. Vanuit objectieve criteria is er in Nieuw-Dijk namelijk wel behoefte aan professioneel peuterspeelzaalwerk. Het te ontwikkelen nieuwe onderwijsachterstandenbeleid voor Montferland kan hierbij een leidraad bieden.

Gelezen het vorenstaande wordt Stichting Open Jeugdwerk Nieuw-Dijk per 1 januari 2008 niet meer aangemerkt/gesubsidieerd als peuterspeelzaal.

Opmerking v.w.b. SSCVM en Jeugdwerk Nieuw-Dijk:

Het gevolg van het subsidiëren van SSCVM conform ambitieniveau 1 en Jeugdwerk Nieuw-Dijk niet meer te subsidiëren in het kader van peuterspeelzaalbeleid is dat er in het kader van het GOA/VVE-beleid beperkte activiteiten/maatregelen van deze peuterspeelzaalorganisaties kan worden verwacht.

Maatregel 4. Vaststelling subsidies vanaf 2008 v.w.b peuterspeelzaal Stokkum

Daarnaast dient de peuterspeelzaal in Stokkum v.w.b. het huidige aantal peuterplaatsen, zijnde 18, per 1 januari 2008 bij Yunio ondergebracht te worden en dient Yunio hiervoor conform de nieuwe subsidiëringgrondslag (ambitieniveau 2) te worden gesubsidieerd.

Deze speelzaal wordt sinds ruim 18 jaar door vrijwilligers op, voor zover mogelijk, redelijk professionele manier geleid.

Maatregel 5. Inzet vrijwilligers

Voor alle peuterspeelzalen geldt dat het verwerven/behouden van begeleiders/vrijwilligers als hun verantwoordelijkheid wordt gezien. Eventueel kan het Steunpunt Vrijwilligerswerk van Stichting Sociaal Cultureel & Vluchtelingenwerk Montferland (SSCVM) hierbij behulpzaam zijn.

Maatregel 6. Geen uitbreiding capaciteit / wachtlijst

Aangezien peuterspeelzaalwerk een basisvoorziening is zouden alle peuters van 2,5 tot 4 jaar (652 peuters per 1 januari 2005) bij een peuterspeelzaal geplaatst moeten kunnen worden. Dit betekent echter een aanzienlijke toename van het gemeentelijk subsidie.

Gelet op de huidige financiële situatie van de gemeente hebben wij echter vooralsnog besloten niet over te gaan tot uitbreiding van de capaciteit tot 94% maar de huidige capaciteit (exclusief Jeugdwerk Nieuw-Dijk), zijnde 74%, te handhaven, ondanks het feit dat dit kan leiden tot wachtlijsten.

Op dit moment is er sprake van een daadwerkelijke bezetting van 80% (oftewel 522 plaatsen inclusief het huidige aantal plaatsen Stokkum, zijnde 18, en Jeugdwerk Nieuw-Dijk, zijnde 40). Er is vraag voor 94% (oftewel 610 plaatsen).

Aangezien de peuterplaatsen van Jeugdwerk Nieuw-Dijk, zie maatregel 2, buiten beschouwing van deze nota oftewel het peuterspeelzaalbeleid Montferland blijven, is er niet voor 80% maar voor 74% van de kinderen van 2,5 tot 4 jaar plaats op een gesubsidieerde peuterspeelzaal in onze gemeente.

Aan het probleem dat kinderen met een achterstand, door de beperkte capaciteit, niet altijd meteen met 2,5 jaar op een peuterspeelzaal terecht kunnen, kan de op te stellen voorkeursregeling een oplossing bieden.

Maatregel 7 . Ouderbijdrage

De huidige wijze van subsidiëring, met name voor wat betreft voormalig Didam, levert structureel een knelpunt op (oneerlijke concurrentie) in de uitvoering van de werksoort peuterspeelzaalwerk in onze gemeente. Om dit tegen te gaan is het o.a. belangrijk dat er gemeente breed één ouderbijdragetabel peuterspeelzaalwerk komt, welke door alle betrokken peuterspeelzaalinstellingen gezamenlijk wordt opgesteld. Als gemeente stellen wij deze vervolgens vast. Indien de instellingen er niet uitkomen beslist de gemeente.

Dit hoeft niet perse een inkomensafhankelijke inkomens tabel te zijn, omdat hiermee rechtstreeks in de exploitatie van de gesubsidieerde instellingen wordt ingegrepen. Aan de instellingen wordt overgelaten om een ouderbijdragetabel Montferland met keuzemogelijkheden vast te stellen. Per definitie is het niet de bedoeling om keuzemogelijkheden weg te halen.

Bekeken zal worden of de reductieregeling voor minima voor o.a. kosten peuterspeelzaalwerk, voor de ouders met de lage inkomens toegankelijk is of dat dit beleid aanvulling behoeft.

Maatregel 8. Wijzigen aantal peuterplaatsen tussen instellingen

Aangezien de huidige capaciteit, zijnde 482 peuterplaatsen oftewel 74%, niet wordt uitgebreid (maatregel 5) stellen wij voor dat het college, indien er sprake is van consequent niet bezetten/inzetten van het maximaal aantal peuterplaatsen door/bij een instelling, kan besluiten deze plaatsen aan een andere instelling toe te kennen.

Het maximum aantal peuterplaatsen van 482 mag hierbij niet worden overschreden.

Maatregel 9. Evaluatie

Nu is heel erg toegewerkt naar het instandhouden van de bestaande situatie c.q. beleid. De toekomst zal moeten uitwijzen of een en ander verder geharmoniseerd zal moeten worden. Het nieuwe peuterspeelzaalbeleid moet gezien worden als een groeimodel. Daarom stellen wij voor dit nieuwe beleid in 2010 te evalueren.

Maatregel 10. Onvoorzien

Indien zich knelpunten of anderszins voordoen waarin deze nota niet voorziet, dan kan het college om een besluit worden verzocht.

B. Kwaliteitsbeleid

Maatregel 1. Verordening kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk.

Om te komen tot professionalisering van het peuterspeelzaalwerk en een sluitende aanpak 0-6 jarigen achten wij het noodzakelijk een nieuwe Verordening kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk voor Montferland op te stellen. Gemeenten hebben de vrijheid om deze aan te passen aan de lokale situatie. Instemmen met de bijgevoegde Concept-verordening kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk gemeente Montferland, waarin onder andere hetgeen in deze nota is verwoord is verwerkt. Het is de bedoeling dat deze Verordening met ingang van 1 januari 2007 in werking treedt.

Opmerking:

De VNG heeft een nieuw model-verordening kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk ontwikkelt welke gebaseerd is op de kwaliteitseisen en de handhaving daarvan van de Wet kinderopvang.

Voor de Concept-verordening voor Montferland is echter gekozen voor het voor 1 januari 2005 gehanteerde vergunningenstelsel/verklaringenstelsel op grond van de Verordening kinderopvang Bergh/Didam (oude systeem). Dit omdat het oude systeem meer voordelen dan nadelen biedt.

Dit standpunt wordt door de regionale werkgroep peuterspeelzaalwerk onderschreven.

Wel is met enkele aspecten van het nieuwe model van de VNG rekening gehouden.

Maatregel 2. Binnen-/buitenspeelruimte

Bij ambitieniveau 1, 2 en 3 zullen de volgende minimale kwaliteitsregels gelden:

- per groep is een ruimte beschikbaar per kind van 3m² bruto speel/werkoppervlak;
- er is buitenspeelruimte beschikbaar, waarvan de oppervlakte minimaal 4 m² per spelend kind bedraagt.

Maatregel 3. Inspecties Veiligheid en Hygiëne

Naast de speelzalen van Yunio zullen ook de speelzalen in Didam en de peuterspeelzaal in Stokkum éénmaal per drie jaar uitgebreid door de GGD Gelre-IJssel worden geïnspecteerd op naleving van de kwaliteitsregels c.q. op de vereisten vermeld in de Concept-verordening kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk gemeente Montferland. Indien deze inspecties hiertoe aanleiding geven of ten gevolge van een klacht /incident kan aan de GGD voor de tussenliggende twee jaren opdracht worden verstrekt om verkorte inspecties te verrichten.

De inspecties door de GGD kunnen er in resulteren dat er aanpassingen in de huisvesting nodig zijn. Indien dit het geval is kunnen exploitanten voor kosten komen te staan waarvoor zij de gemeente (als eigenaar) om een financiële bijdrage zullen vragen. Wij stellen voor per geval in een advies aan uw college voor te leggen hoe hier mee om te gaan.

Maatregel 4. Inspectie peuterspeelzaal Stokkum

Peuterspeelzaal "Pinokkio" te Stokkum is gehuisvest in het Jeugdgebouw (gemeente-eigendom). Wij stellen voor, op het verzoek van de speelzaal zelf, om de GGD hier in 2006 alvast te laten inspecteren a.d.h.v. de Concept-verordening kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk gemeente Montferland. Dit om v.w.b. kwaliteitseisen huisvesting vast naar de nieuwe situatie per 2008 toe te groeien.

Mocht de inspectie tot aanpassingen dienen te leiden dan zal in een (nader) advies aan uw college worden voorgelegd hoe hier mee om te gaan.

CONCLUSIES EN MAATREGELEN

4. CONCLUSIES EN MAATREGELEN

1. Voor- en Vroegschoolse (Educatie)Voorzieningen

Conclusies:

- Inzet van het GOA-beleid is om dreigende achterstanden van kinderen op jonge leeftijd te signaleren en aan te pakken, zodat uiteindelijk alle kinderen in een achterstandssituatie bereikt worden.
- In voormalig Bergh doen vanwege het vooral in 's-Heerenberg en Braamt aanwezig zijn van “doelgroepkinderen” (kinderen in achterstandsposities en die een grotere kans hebben een achterstand op te lopen) de peuterspeelzalen, het kinderdagverblijf en de basisscholen op deze plekken mee aan de uitvoering van het GOA.
- In voormalig Didam doen vanwege de spreiding van “doelgroepkinderen” alle peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en alle basisscholen mee aan de uitvoering van het VVE-beleid.
- Het beleid wordt geformuleerd en uitgevoerd in nauwe samenwerking met de instellingen, die het beleid uiteindelijk moeten uitvoeren.
- Ontwikkelingsstimulering in de breedste zin.
- Veel aandacht voor training en begeleiding van leidsters en leerkrachten.

Maatregelen:

- Geïnventariseerd wordt of de in 2004 instelde netwerkgroep 0-6 jarigen voor Didam uitgebreid kan worden met de participanten uit de voormalige gemeente Bergh
- Er is één uniform overdrachtsformulier voor Montferland ontwikkeld, welke per het schooljaar 2006-2007 zal worden ingevoerd.
- In samenspraak met de instellingen die betrokken zijn bij 0-6 jarige kinderen dient een voorkeursregeling (met omschreven criteria) voor peuters die mogelijk behoren tot een risicogroep te worden ontwikkeld.
- Alleen peuters woonachtig in de gemeente Montferland kunnen op een gesubsidieerde peuterspeelzaal in Montferland geplaatst worden.
- Een werkgroep onderzoekt wat de mogelijkheden zijn om in voormalig Didam te komen tot één of meerdere brede scholen.

2. Kinderopvang

Conclusies:

- Er dient voldoende capaciteit van de kinderopvang aanwezig te zijn, welke voldoet aan alle wettelijke/gemeentelijke vereisten.
- Vooralsnog dient minimaal aan de wettelijke (WK) doelgroepen een bijdrage in de kosten van kinderopvang te worden verstrekt. Bij de uitwerking van de gevolgen van de WMO wordt bekeken of er aanvullend doelgroepenbeleid is gewenst.

Maatregelen:

- Yunio zal de produktgroep kinderopvang zowel juridisch, contractueel als financieel te ontvlechten van de overige produktgroepen (per 1 juli 2006 geschied);
- Een gemeentelijke bijdrage wordt door de afdeling Sociale Zaken verstrekt voor de kosten van kinderopvang in de WK omschreven doelgroepen.
- De gemeente beperkt zich (vooralsnog) tot de wettelijke doelgroepen.
- Voor iedere persoon uit een andere gemeentelijke doelgroep geldt dat in bijzondere gevallen en ter beoordeling aan het college compensatie verleend wordt (in de vorm van bijzondere bijstand) van (een gedeelte van) de eigen bijdrage van de ouder.

- Ingestemd wordt met de “Verordening Wet Kinderopvang” welke met ingang van 1 januari 2005 in werking is getreden.
- Bijhouden van een register van gemelde kinderdercentra en gastouderbureaus onder de naam “Kinderopvangregister gemeente Montferland”;
 - dit kinderopvangregister onder te brengen bij de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling;
 - vaststellen van het modelmeldingsformulier;
 - het register open te stellen en er inzage te leggen op de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling.
- In het gemeentefonds is voor 2005 en 2006 een bedrag van € 57.056,08 gestort. Deze gelden worden beschikbaar gesteld voor de dekking van de gemeentelijke kosten die voortvloeien uit de Wet Kinderopvang
- De extra gelden voor de Sociaal Medisch Geïndiceerden (SMI) worden toegevoegd aan het budget bijzondere bijstand. De wijze waarop deze doelgroep zal worden gefaciliteerd zal in een afzonderlijke beleidsnotitie worden verwoord.
- Voor wat betreft handhaving en toezicht op de kwaliteit dient er nog het een en ander te worden uitgewerkt. Het college zal hiervoor naar verwachting op z'n vroegst eind 2006 handhavingsbeleid vaststellen.

3. Peuterspeelzaalwerk

Conclusies:

- Peuterspeelzaalwerk dient een algemeen toegankelijke basisvoorziening van minimaal ambitieniveau 1 te zijn.
- In Montferland dient een uniform subsidiebeleid voor peuterspeelzaalwerk te komen.
- Nieuw te vestigen speelzalen komen niet in aanmerking voor subsidiëring. Tenzij één van de huidige speelzalen zich terugtrekt of niet mee wil werken aan hetgeen de gemeente voor ogen heeft.
- Te hanteren ambitieniveaus voor doelstellingen van het peuterspeelzaalwerk (in plaats van over functies) zijn:
 - Ambitieniveau 1: spelen en ontmoeten (minimum kwaliteitsniveau)
 - Ambitieniveau 2: spelen, ontmoeten, ontwikkelen en signaleren.
 - Ambitieniveau 3: spelen, ontmoeten, ontwikkelen, signaleren en ondersteunen.
- V.w.b. groeps grootte en leidster-kindratio is gekozen voor onderstaande opzet:
 - De opvang van kinderen vindt in groepen plaats met dien verstande dat een groep van kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar gelijktijdig ten hoogste het aantal kinderen omvat waarvoor de gebruikte ruimte op grond van artikel 13 geschikt is, met een absoluut maximum van 30 kinderen per groep.
 - Het aantal beroepskrachten of begeleiders per groep is afhankelijk van het ambitieniveau.
 - a Bij ambitieniveau 1 is er op elke 12 kinderen één begeleider beschikbaar en zijn er tijdens de openingsuren minstens twee begeleiders per groep beschikbaar. Tevens is er één beroepskracht voor ten minste 50% van de openingsuren aanwezig in de peuterspeelzaal.
 - b Indien er sprake is van ambitieniveau 2 of 3 is er op elke 12 kinderen één beroepskracht beschikbaar en zijn er tijdens de openingsuren minstens twee beroepskrachten of een beroepskracht en een begeleider per groep beschikbaar.
- Indien een peuterspeelzaal/de professionele organisatie een hoger ambitieniveau wenst, dan kan als de gemeente dit eveneens wenselijk acht en als de gemeentelijke financiële mogelijkheden het toelaten, hierover met de gemeente worden gesproken.
- Een begeleider mag niet als groepsleidster op een groep staan.
- De leidsters/functionarissen/beroepskrachten dienen gediplomeerd, aangesteld en betaald te zijn conform de CAO-Welzijn.
- Wij spreken de voorkeur uit voor het samengaan van alle Didamse instellingen en activiteiten op het terrein van de kinderopvang (waarvan peuterspeelzaalwerk onderdeel uitmaakt) onder één bestuurlijke parapluie”.
 - Één organisatie, te weten Yunio, is belast is met de uitvoeringsregie in de voormalige gemeente Bergh.

Maatregelen Subsidiebeleid:

- Voor het in overeenstemming brengen van het voorzieningenniveau ten aanzien van peuterspeelzaalwerk zoals in deze notitie is verwoord, dient de gemeente subsidie te verstrekken.
- Een *peuterplaats* is een rekeneenheid die overeenkomt met een peuterbezoek van maximaal 5 uur, verdeeld over twee dagdelen per week aan de peuterspeelzaal, gedurende 40 weken per jaar. (Een dagdeel mag maximaal uit 3,5 uur bestaan.)
Bij de subsidieberekening zal hierbij een half uur per dagdeel worden opgeteld voor taakuren/overhead. Dus maximaal 5 uur op de groep per week en 1 uur overhead/taakuren per groep per week komt in aanmerking voor subsidiëring. De gemeente subsidieert peuterbezoek van 2,5 tot 4 jaar.
- Het subsidiebedrag per peuterplaats bestaat uit:
60% personeelskosten;
20% overhead (management, administratie etc.);
15% huisvestingskosten;
5% afschrijvingen
- Bij ambitieniveau 1 dient een subsidiebedrag van € 225,-- per peuterplaats per jaar te worden verstrekt.
- Het subsidiebedrag per peuterplaats (ambitieniveau 2) per jaar moet € 620,-- bedragen.
- Bij ambitieniveau 3 dient eveneens een subsidiebedrag van € 620,-- per peuterplaats per jaar te worden verstrekt. Echter het subsidie voor het extra (verschil tussen niveau 2 en 3) ('s-Heerenberg, Braamt) dient uit de beschikbare VVE-middelen te worden bekostigd.
- Daarnaast dienen de huidige gemeentelijke middelen ad € 30.000,--(voormalig Bergh) en € 15.000 (voormalig Didam), dus totaal € 45.000,-- per jaar, na 1 augustus 2006 voor VVE gewaarborgd blijven.
- Het subsidiebedrag ad € 225,-- en € 620,-- per peuterplaats zal jaarlijks voor 60% (personeelskosten) worden geïndexeerd conform de stijgingen van de CAO-Welzijn. De overige 40% wordt geïndexeerd aan de hand van de door de gemeente (conform richtlijnen VNG) gehanteerde percentages.
- Om voor subsidie in aanmerking te komen wordt er uitgegaan van een bezettingspercentage per peuterplaats van minimaal 90%.
- Uit het subsidiebedrag per peuterplaats ad € 225,-- en € 620 dienen alle kosten, van personeel tot huisvesting etc., te worden bekostigd.
- Om voor subsidie in aanmerking te komen dienen instellingen aan een aantal voorwaarden te voldoen, te weten:
Bij ambitieniveau 1 gelden de voorwaarden genoemd onder a) t/m h).
Bij ambitieniveau 2 gelden de voorwaarden genoemd onder a) t/m m).
Bij ambitieniveau 3 gelden de voorwaarden genoemd onder a) t/m o).
- De subsidiegrondslagen geven een berekeningswijze van de subsidie weer.
- Met ingang van 2008 worden de twee speelzalen van SSCVM conform de nieuwe systematiek (ambitieniveau 1) en de vier speelzalen van Yunio en de speelzaal van 't Diemertje conform de nieuwe systematiek (ambitieniveau 2) gesubsidieerd.
- Per 2008 Stichting Jeugdwerk Nieuw-Dijk niet meer aanmerken/subsidiëren als Peuterspeelzaal.
- De peuterspeelzaal in Stokkum per 1 januari 2008 bij Yunio onderbrengen en Yunio hiervoor conform de nieuwe subsidiëringgrondslag (ambitieniveau 2) subsidiëren.
- Het verwerven/behouden van begeleiders/vrijwilligers wordt als verantwoordelijkheid van de peuterspeelzaalorganisaties zelf gezien.
- Vooralsnog wordt niet over gegaan tot uitbreiding van de huidige capaciteit (exclusief Jeugdwerk Nieuw-Dijk), zijnde 74%, ondanks het feit dat dit kan leiden tot wachtlijsten.
- Overgaan tot invoering per 2008 van gemeente breed één ouderbijdragentabel peuterspeelzaalwerk, welke door alle betrokken peuterspeelzaalinstellingen gezamenlijk wordt opgesteld. Als gemeente stellen wij deze vervolgens vast. Indien de instellingen er niet uitkomen beslist de gemeente.

- Bekeken zal worden of de reductieregeling voor minima voor o.a. kosten peuterspeelzaalwerk, voor de ouders met de lage inkomens toegankelijk is of dat dit beleid aanvulling behoeft.
- Indien er sprake is van consequent niet bezetten/inzetten van het maximaal aantal peuterplaatsen door/bij een instelling, kan het college besluiten deze plaatsen aan een andere instelling toe te kennen.
- Het nieuwe peuterspeelzaalbeleid zal in 2010 worden geëvalueerd.
- Indien zich knelpunten of anderszins voordoen waarin deze nota niet voorziet, dan kan het college om een besluit worden verzocht.

Maatregelen Kwaliteitsbeleid:

- Instemmen met de bijgevoegde Concept-verordening kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk gemeente Montferland. Inwerkingtreding per 1 januari 2007.
- Bij ambitieniveau 1, 2 en 3 zullen de volgende minimale kwaliteitsregels gelden:
 - per groep is een ruimte beschikbaar per kind van 3m2 bruto speel/werkoppervlak;
 - er is buitenspeelruimte beschikbaar, waarvan de oppervlakte minimaal 4 m2 per spelend kind bedraagt.
- Éénmaal per drie jaar zullen alle peuterspeelzalen in Montferland uitgebreid door de GGD Gelre-IJssel worden geïnspecteerd op naleving van de kwaliteitsregels c.q. op de vereisten vermeld in de Concept-verordening kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk gemeente Montferland. Indien deze inspecties hiertoe aanleiding geven of ten gevolge van een klacht /incident kan aan de GGD voor de tussenliggende twee jaren opdracht worden verstrekt om verkorte inspecties te verrichten.
- Inspecties door de GGD kunnen er in resulteren dat er aanpassingen in de huisvesting nodig zijn. Per geval zal in een advies aan het college worden voorgelegd hoe hier mee om te gaan.
- Peuterspeelzaal “Pinokkio” te Stokkum alvast in 2006 laten inspecteren door de GGD a.d.h.v. de Concept-verordening kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk gemeente Montferland.

BIJLAGEN